

Bəra'inə nga ləkaləkətə nga Piita

¹ Wiinə ləkaləkətə ca dzə daciiki Simoonə Piita, əndə slənə nga Yeesu *Aləmasiihu, masləkee əndaakii əsə. Agi naahənə nə nyi koonə ənjitə kavə Əntanƒə ka tii vii gooŋga ətə da məghərəvənə mbərə mbərə da neenə. Ma vii gooŋgatsa, dagi gooŋgaanə nga Əntanƒə gaamə, waatoo Maluu gaamə Yeesu Aləmasiihu shigi.

² Wa Əntanƒə a tsakə koonə pwapoonə, wa ca vii koonə ndzaanə jamə aakəŋwə aakəŋwa dagi shiinə tə ci da shiinə tə Yeesu Aləmasiihu Slandanaamə.

'Wanə nga Əntanƒə da tadənaakii taamə

³ Ma Əntanƒə da baawədaakii, kə vii ci kaamə patənə nga sətə dəbee, kaama ndzaanə da kura əpinə, ama slənə sətə kadeesəkə ka ci. Ma ətsə patə, dagi shiinə gaamə tə ci, Əndətə 'wii taamə kaama ndzaanə agi duunuunaakii da nga'ənaakii.

⁴ Də ha'ə upaa amə madiigərə uushi'iitə d̄ii ci aləkawalə nga viinə ka ənjaakii. Ma uushi'inəkii, tə'i ci da məghərəvənə ngaanğa'ə. Ma vii Əntanƒə koonə uushi'inəkii, kaa ca shii gatsəgi koonə də bwaya uushi'iitə ci ginə nga ənjə a moo ganə a duuniya, ətə ca kərə tə tii

ka ha nga zanə. Ma dʒii ci ha'ə, koonə ndzaanə makə naakii.

⁵ Aciikii nə nyi ka banə koonə, ciŋəmə, una tsakə nga'əənə aagi vii goonŋa goonə. Tsakəvəmə shii goonŋaanə aagi nga'əənə goonə.

⁶ Nŋərəmə ətsətə na, una tsakəvə aagi shii goonŋaanə; una nŋərə sə'watənə, una tsakəvə aagi ətsətə na, una tsakəvə nə'unə tə Əntanŋfə aagi sə'watənə.

⁷ Tsakəvəmə uufəshinə ahadoonə aagi nə'unə tə Əntanŋfə, una tsakəvə uudənə tə ənji patə aagi uufəshinə ahadoonə.

⁸ Mada aagi dʒanə nuunə ha'ə makə ətsə taa guci patə, paa unə ka ndzaanə zərakə, paa unə ka ndzaanə ka ənjitə yadə nafalatii aagi shiinə tə Slandanaamə Yeesu Aləmasiihu.

⁹ Ma əndətə paa ci ka dʒanə ha'ə, kə ndzaa ci makə muurəfa, kə zaanə ka ci oo'i kə tifyagi Əntanŋfə ka ci 'waslyakəənaakii ətə dʒaadii ci nŋa nŋukə.

¹⁰ Aciikii ndzəkəŋushi'inəkya, wanyinə ka banə koonə, Əntanŋfə ta'i tuunə, ci 'wii tuunə əsə. Makə ha'ə dʒii əna, ciŋəmə koonə kəŋə ndihə ndihə aagi 'waatsə da tadəətsə ta'i ci tuunə. Acii mada kə dʒii unə ha'ə, pooshi unə ka kulənə aagi vii goonŋa goonə shanə.

¹¹ Də ha'ə dʒanə Əntanŋfə koonə rəgwa nŋa dəmənə aagi nwanjuunə ətə pooshi ka uudənə, waatoo, nwanjuunə nŋa Slandanaamə Yeesu

Aləmasiihu Maluu gaamə. *

¹² Aciikii, taa ɲgahi kə shii unə uushi'iitsə wabi nyi koonə agyanəkii daga ɲukə, kə kəɲaanuunə agyanə gooŋgaatə fii unə əsə, patə da ha'ə pa nya bwasee ka buurətənə koonə agyanəkii taa guci patə.

¹³ Kə daadfatə nyi hiimaaki, kə nee nyi ka dfanə ɲga'ə, nyi kə buurətə koonə agyanəkii, nyi ma'ə da i əpinə amaki, koonə shii ndzaanə də məgigi.

¹⁴ Acii kə shii nyi, ma aakəɲwa gi'u, kadə ɲgərəginə nə Əntaɲfə əpinə amaki, makə sətə bagi Slandanaamə Yeesu Aləmasiihu ka nyi.

¹⁵ Acii ha'ə, gazhi'waanaaki patə, koonə shii buurətə uushi'iitsə daba'ə əntənaaki taa guci patə.

*Duunuunə ɲga Yeesu *Aləmasiihu*

¹⁶ Yoo, ma saa'itə jigunyiinə koonə agyanə shine ɲga Slandanaamə Yeesu Aləmasiihu da dūunuunaakii, əntaa ma shi uusha dīi ətə laalatə əɲji bii inə koonə. Aa'a, pooshi; neenə nee inə ka dūunuunaakii də giniinə.

¹⁷ Ma saa'itə vii Əntaɲfə Dəsənaamə ka ci məghərəvənə da dūunuunə, inə davə kəɲə kəɲə. Kə fii inə uura ɲga Əntaɲfə ətə palee də dūunuunə patə, ca wabya tuu'ina, "Waatə Uuzənaaki, kə uu'i nyi tə ci. Ci ca uudagi səkəkī."

¹⁸ Inə də neenə na, kə fii inə uurakii də liminiinə, ca wabya dadagyə. Acii ma saa'itə wabi ci ha'ə, anə malaaba giɲwə niinə da i ci.

* **1:11 1.11** 2 Tim. 4.18; Maluu: 2.20; 3.18; Tit. 3.6. **1:12 1.12** Yahu. 5. **1:14 1.14** 2 Koor. 5.1; 2 Tim. 4.6; Yooh. 21.18-19. **1:16 1.16-18** Mat. 17.1-8.

¹⁹ Aciikii shii inə weewee, ma sətə wabi anabinyinə, pooshi jirakənə davə taa fidyasə. Unə əsa, ɲgərətəmə han̄kala goonə agyanə sətə wabi tii, acii kə ndzaa wabənətii makə gunə ətə ca bərə ka matəku təku ha, ka ha'ə kyanə ɲga ha atsaan̄wə, vooda a lə'ya, ca bərə a ədzəmuunə.

²⁰ Ma sətə dānuunə, shiimə oo'i, ma anabaakwaatə nyaahə ənji asəkə malaaba ləkələkatə, pooshi ənji ka mbeenə ka batənə də shiinatii satii.

²¹ Acii pooshi əndə'i anabaakwaanə ətə shi əndə a d̄ii agi hiimaakii saakii. Amma Malaaba Ma'yanə vii ka ənji ɲgeerənəkii, Əntan̄fə a wabə da matii.

2

Majirakinə ɲga ənji dzəgunənə

¹ Yoo, kə shi majirakinə ɲga anabinyinə a shigi ahada ənji ɲga Əntan̄fə ɲga ɲukə. Ha'ə makə ətsə əsə kadə nə majirakinə ɲga ənji dzəgunənə a shigi ahadoonə. Kadə nə təya dzəgunə koonə jarəwiinə kama kama, təya kərə tuunə ka ha ɲga zanə. Slandanaamə ətə pərapaa tə tii agi 'waslyakənatii maa, kadə nə təya kaaree ka ci. Də dānatii ha'ə nə tii ka əlyaanə zanə agyanətii ətə na shi kədəhə.

² Ha'ə maa, tə'i hara ənji lan̄ə na nə'u bwaya slənətii. Kadə nə hara ənjə a dzaana rəgwa ɲga goon̄gaanə əsə putə ɲga slənətii.

1:19 1.19 Jab. 119.105; Rooma 1.2; 13.12; 1 Piita 1.10-11. **1:21 1.21** 2 Tim. 3.15-16. **2:1 2.1-22** Yahu. 4-13. **2:1 2.1** Mat. 7.15.

³ Ma tii, kadə nə təya dā riiba duunə də waabə koonə jirakənə ka puutəma də gəna goonə. Daga nukə nə Mala gəŋwanatii matasəkakii. Pooshi Əndə zamaginə də tii ka tsəfə ŋunyinə shaŋə.

⁴ Acii, ma Əntaŋfə, paa ci caamə aagi malaa'ikanyiitə dfaadfi 'waslyakəənə. Amma aagi gunə 'wa'agərə ci tə tii, əŋjə a gwaaləgi tə tii davə aagi matəku təku ha ruku ruku, ka gərə uusəra ŋga la gəŋwanə.

⁵ Ha'ə nə əŋjitə sha dfaadfi 'waslyakəənə ŋga nukə əsə, paa ci caamə aagitii. Ci dfi wunəgi ci rəgwa ka ma'inə, ca bulya aasəkə duuniya aagyanə əŋjitə mashiimə tə ci, zagi uushi'inə patə, see əŋji mədəfə mbə'i, tighəsə də Nuuhu ətə nja waaza rəgwa ŋga goonŋaanə ka ənja.

⁶ Ha'ə nə vəranyiitə dfi ləmətii *Sadooma da *Gwamoorə əsə, kə zamagi Əntaŋfə də gunə. Də ha'ə baarii ci oo'i, ha'ə d'anəkii də əŋjitə paa tii ka fa wabənaakii.

⁷ Amma, ma *Luudu, əndə goonŋa nji ci akəŋwacii Əntaŋfə, kə zhimagi səkii tə ci putə ŋga ajjinəənə ŋga ənja. Ma ca, kə luupaa Əntaŋfə tə ci ka saa'ikii,

⁸ acii əntaa maŋgərəkiki əndə nji ci. Makə ndzaa ci ahada ənja, pukyanə ŋga ha patə, aagi neenə nə ci ka slənatii, aagi fanə nə ci uushi'iitə nji təya waabə. Amma, makə dfi ci ka əndə goonŋa, kə biipaa ka ci səkə ka shaŋə nə sətə njii təya dfaada.

2:3 2.3 1 Tim. 6.5. **2:4 2.4** 1 Piita 3.19-20; Yahu. 6. **2:5 2.5** 3.6; 1 Piita 3.20. **2:6 2.6** 'Wat. 19.24-25; Luka 17.29; Yahu. 7. **2:7 2.7** 'Wat. 19.1-16.

⁹ Ma uushi'iitšə ɗaafii Slandanaamə ha'ə patə, ka ɓaarəginə oo'i, kə shii ci rəgwatə luupaanəkii ənjitə ca ɲɠwalə aciikii agi cibatii. Ma bwaya ənji əsə, kə shii ci hatə kapaanəkii tə tii, təya cibə, ka gəra uusəra ɲga la gəɲwanə.

¹⁰ Ma ənjitə ca nə'u sətə mwayi ginə, təya bərapaa ɗuunuunə ɲga Əntaɲfə, tə tii cibeenəkii palee.

Ma majirakinə ɲga ənjitsə cii kya ba koonə, paa tii ka ɲɠwalənə taa acii ɲgutə uushi shaɲə, paa tii ka luuvə wabənə ɲga ənda. Taa tə uushi'iitə da məghərəvənə dagyə maa, paa tii ka ɗuunətənə, see dzaananə tə tii.

¹¹ Amma, ma malaa'ikanyinə, tə'i tii da baawəɗa da ɲgeerənə ka shaɲə, palee ka ənjitsa. Patə da ha'ə, paa tii ka dzaananə tə tii, paa tii ka kərə wulatii aakəɲwacii Əntaɲfə əsə.

¹² Amma, ma majirakinə ɲga ənjitsa, agi ɗaafanə nə tii uushi'inə yadə hiima. Kə ndzaa tii makə uushi'inə ɲga bilinə ətə ca poo wata ka kəəsənə, ənjə a bəələ tə tii. Agi dzaananə nə tii sətə mashiimə tii ginəkii. Makə sətə ci sə ɲga bilinə a za, ha'ə zanətii əsə.

¹³ Kadə ki'inə nə Əntaɲfə ka tii shikwatii də ciba, makə sətə ci təya cibee ka hara ənji. Acii ma təya, agi moonə nə tii da ɲgərəkikinə taa ka rəgwa ginə ɲga ənja. Ma ndzaanə goonə da tii agi gəshinə, sə ɲga ayinə koonə. Agi kadeesəkənə ka tii nə jarəwiitə ci təya kyaara

2:9 2.9 Ayb. 4.7; 1 Koor. 10.13; Səniinə 3.10. **2:10 2.10** Yahu. 7-8. **2:11 2.11** Yahu. 9. **2:12 2.12** Yahu. 10.

koonə.

¹⁴ Kə ɲgərəgi aalə makinə hanƙalatii patə, pooshi daada 'waslyakəənə ka mbu'unə ka tii shaŋə. Taa da nee tii ka ənjitə ma'ə maɖamə ɲgeerənə agi nə'unə tə Əntaŋfə, təya kyaara ka tii jarəwiinə kama kama ka dəməgərəginə də tii aagi daada 'waslyakəənə. Kə d'agi tii ka maviinə ɲga aalə uushi'inə ɲga *duuniya. Kə naalagi Əntaŋfə tə tii.

¹⁵ Kə kagi tii rəgwa gooŋga, təya nə'u rəgwa ɲga Balaamə uuzənə ɲga Bi'oorə. Ma ca, kə ɲgərəgi suuna ɲga kwaba hanƙalaakii ka ha'ə kə aali ci rəgwa ɲga da ɲgərəkikinə kaa ca upaagi.

¹⁶ Amma kə wazhi Əntaŋfə ka ci putə ɲga 'waslyakəənaakii, ka ha'ə kə wabi vaməndaakii da ci makə əndə shiŋkinə ka saa'ikii. Makə mwayi ci slənə 'waslyakəənə agi mabaanaakii, vaməndakii a tsəŋagi ka ci rəgwa.

¹⁷ Ma majirakinə ɲga ənjitsa, kə ndzaa tii makə gəərə ətə ifəgi ma'inə davə, makə kurabiinə ətə ci mədə a ɲgərəgi. Kə tasəkapaa Əntaŋfə ka tii ha agi mandə təkunə ruku ruku.

¹⁸ Aci ma təya, agi daada məza wabənə nə tii ka duunətə də nətii. Agi aalə jarəwiinə ɲga tsəku də ənjitə ca bwasee ka nə'u rəgwa ɲga ənjitə mashimə tə Əntaŋfə. Kə mwayi tii təya ləbə da tii, kaa təya slənə makə sətə mwayi shishinətii.

2:13 2.13 Yahu. 12. **2:14 2.14** Mat. 5.28; 2 Tim. 3.6. **2:15**
2.15 Baan. 22.7,17; Yahu. 11. **2:16 2.16** Baan. 22.28-31. **2:17**
2.17 Yahu. 13.

19 Agi banə nə tii ka ənja, “Ka upaanə nuunə dimwaanə.” Amma, ma tii boo, maviinə nga ngərəkikinə nə tii. Acii patənə nga sətə ngərəgi han̄kala nga ənda, kə d̄agi əndəkii ka mava nga səkii.

20 Ma ənjitə bwasee ka d̄a ngərəkikinə putə nga shiinə tə Slandanaamə Yeesu Aləmasiihu Maluu gaamə, mad̄a kə ənyi tii ka kapaa nətii, ngərəkikinəkii a ənə ka ngərəgi han̄kalatii, ma ndzaanatii, ka d̄anə bwayakii ka shan̄ə, palee ka ətə shi təya nji agikii, tii ma'ə mashiimə tə Yeesu.

21 Ma tii, guja mashiimə tii rəgwa nga goon̄gaanə dən̄wa'ə, acii kə ənyi tii ka kagi goon̄gaanə, təya naanagi ka fa sətə bii Əntan̄fə ka tii.

22 Weewee kə d̄ii agyanətii makə sətə bii əndə'i wabənə tuu'ina: “Kə ənyi əda ka na'agi vaananaakii, kə ənəgərə mayibə dagəla ka gwadaləna agi ndzaba.”

3

*Ənyanə nga Yeesu *Aləmasiihu aagi duuniya*

1 Kadashinyinaakya, bəra'inə nga ləkələkataaki ənə cii kya naahə koonə. Ma ləkələkətənyit̄sə kyakya'ə, ka buurətənə koonə agyanə sətə uugi unə shiinə, koonə d̄a n̄unyi hiima agyanəkii nga'ə.

2:19 2.19 Yooħ. 8.34; Rooma 6.16. 2:20 2.20 1.11; Mat. 12.45.

2:21 2.21 Luka 12.47-48. 2:22 2.22 Wab. 26.11. 3:1 3.1 1 Piita 1.1.

² Patənə ŋga sətə wabi anabinyinə ŋga Əntanƣə ŋukə, da sətə bii Maluu gaamə Slan-dana, waatoo ətə waazii masləkee ənji koonə, ga ca zaanə koonə shaŋə.

³ Ma sətə ɗanuunə, shiimə oo'i, ma ətə duuniya kədəhə ka uudənə, kadə shiginə nə ənjitə na slənə patənə ŋga sətə mwayi moodəfətii. Kadə nə təya tasəkə duunə,

⁴ təya ba, “Əntaa ma bii ci ka ənyanə nə ca? Mabamə ci ha'ə kwa? Aa maanə ɗii? Kə mətətəgi ɗəsənaamə patə. Njananə ka saa'itə tagii Əntanƣə uushi'inə ka ɗəŋə əndzə'i əsə, pooshi sətə zhi'i taa gi'u.”

⁵ Ma wabi tii ha'ə, kə mwayi tii ɗanə makə kə zaanə ka tii oo'i, daga ŋukə də batə wabənə ghənyi Əntanƣə səkəntanƣə da hanyinə. Dagi ma'inə ghənyi ci hanyinə. Ma'inəkii ca gərə tə hanyinə əsə.

⁶ Ma'inəkii əsə zamagi də duuniyatə ŋga ŋukə.

⁷ Ha'ə əsə nə səkəntanƣə da hanyiinə caama nee əndzə'i. Də wabətə shigi da ma Əntanƣə kapaa ci duuniya ka gərə də gunə. Gunəkii na zamagi də duuniya, uusəratə nii kəya la gəŋwanə da zama də bwaya ənja.

⁸ Kadashinyinaakya, ga ca zaanə koonə nə uushi rəŋwə: ma uusəra rəŋwə da fəzə dəbu'u, kə ndzaa tii mbərə mbərə akəŋwacii Slan-danaamə.

3:2 3.2 Yahu. 17. **3:3 3.3** Yahu. 18; 2 Tim. 3.1. **3:4 3.4** Irim. 17.15; Əzaki. 12.22; Mat. 24.27,48-51. **3:5 3.5** 'Wat. 1.6-9; Ibər. 11.3. **3:6 3.6** 2.5; 'Wat. 7.11-21; Mat. 24.37-39. **3:8 3.8** Jab. 90.4.

⁹ Ma Slandana, paa ci raara'e agi da sətə bii ci dfanə, makə sətə ci hara ənjə a hiima oo'i, raara'e nə ci. Amma sə'wanə cii kəya sə'wa tuunə, acii paa ci ka moonə ca zamagi də taa wu. Kə mwayi ci taa wu patə ca bwasee ka slənə 'waslyakəənə.

¹⁰ Amma shiimə oo'i ka shinə nə uusəra nga Slandanaamə. Habəsə makə mahərə nə uusərakii a shi. Uusərakii nə səkəntənfə a dzagi dərəlyalə makə dzanə nga vəna. Patənə nga sətə agintənfə, kadə hənəginə nə gunə. Kadə zaginə nə hanyinə da patənə nga sətə asəkəkii dza'ə rarə'i.

¹¹ Makə kə shii unə oo'i, kadə zaginə nə uushi'iitsə ha'ə patə, kə dəbēe una ndzaanə malaabakii nga'ə, una kapaa patənə nga nuunə ka Əntənfə.

¹² Gəramə uusəratə nii kəya mbu'ya, ciŋəmə də ngeerənə kaa uusərakii a mbəsha pii pii. Ma uusərakii, kadə hənəginə nə səkəntənfə mədəkə, kadə sləwaginə nə sətə davə patə acii iza'unə nga gunə.

¹³ Amma, ma amə naamə, kura ha dadagyə da kura hanyinə caama gəra, makə sətə dii Əntənfə aləkawalə nga viinə kaamə. Ma dava, gooŋgaanə na ndzaanə davə.

¹⁴ Kadashinyinaakya, makə kə shii unə tə'i kura uushi'inə nuuna upaa ha'ə, ciŋəmə də ngeerənə, kəŋeemə ka ndzaanə goonə də nga'ə, una ndzaa yadə idəpaa uushi ashuunə akəŋwacii Əntənfə, una ndzaanə agi jamənə.

¹⁵ Wunəpaamə liminuunə nga'ə, koonə fa. Ma nə Slandanaamə ka sə'wanə zəku'i taabu'u shinəkii, kaa ənjə a shii upaa luupaanə. Ma wabəətsa, kə nyaahə kadashinə gaamə ndzəkəŋushi'inaamə Bulusə koonə ha'ə də shiitə vii Əntan̄fə ka ci.

¹⁶ Ma ləkaləkətənyinaakii patə, kala hatə wabi ci agyanə uushi'iitsa, kə wabi ci makə sənə cii kya ba koonə əndzə'i əsə. Tə'i hara uushi'inə asəkə ləkaləkətətə nyaahə ci, dzawə ka liminə nə paaratəginə. Ma ənjitə mashiimə goon̄gaanə, waatoo ənjitə pooshi kəŋaanə ka hakii, paa tii ka batənə də rəgwakii. Agi d̄anə nə tii ha'ə də hara wabənə asəkə ləkaləkətə nga Əntan̄fə əsə. Mashiimə tii natii gəŋwanə ci təya alya agyanətii də ciinətii.

¹⁷ Kadashinyinaakya, makə kə shii unə tə'i ənji na da ha'ə, ŋgərətəmə nuunə acii ga təya kyaara koonə jarəwiinə kama kama nga ŋusləginə duunə a rəgwa Əntan̄fə.

¹⁸ Ma d̄anuunə, d̄əmə aakəŋwə aakəŋwa də shiinə tə Slandanaamə Yeesu Aləmasiihu Maluu gaamə, una dzə aakəŋwə aakəŋwa də shii pwapoonaakii əsə. Nga Aləmasiihu nə d̄uunuunə daga ənshinə ka ca'ə ndəŋwə ndəŋwə. *Aamiina.

Gude: Kura Aləkawalə ɲga Əntaɲfə
Gude: Kura Aləkawalə ɲga Əntaɲfə New Testament

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gude

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files
dated 2 May 2025

56396c70-45d3-5118-be46-8c4c3fec34f1